

11.09.2025

11.09.2025

Bakgrunn

Kommunen har en lovpålagt oppgave med ettersøk og handtering av skadet og sykt vilt i henhold til §48 i Lov om jakt og fangst av vilt (Viltloven) og i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst §29 og §27. Kommunen har også et ansvar i situasjoner der storvilt er skadeskutt i forbindelse med ordinær jakt, og viltet ikke er funnet innen første dag av jegere og ettersøksekvipasje.

I forbindelse med utlysning av ny ettersøksavtale i Senja kommune høsten 2025 har kommunen oppdatert og videreutviklet kommunale retningslinjer som ble vedtatt av utvalg for vilt og utmark våren 2021.

Retningslinjene vil fungere som et supplement og et tillegg til de enhver tid inngåtte ettersøksavtaler mellom kommunen og ettersøksjegere, og til arbeidsvarslingsplan for arbeid langs veg.

Varsling ved viltpåkørsler

Melding om viltpåkørsel går via politi (tlf. 02800). Ved mistanke om skade av storvilt som krever ettersøk, varsler politiet det ettersøkspersonell kommunen har avtale med via deres vakttelefon.

Det er viktig med en så nøyaktig stedsbeskrivelse for påkjørsel som mulig. Hvis varsler ikke kan vente til ettersøkspersonell er på stedet, er det viktig å merke stedet for påkjørsel godt slik at det er lett å finne.

Ansvarsavklaring

Jakbart storvilt

Kommunen har ansvar overfor storvilt. I Senja kommune utgjør det følgende viltarter: elg, hjort og rådyr.

Store rovdyr som bjørn, ulv, jerv og gaupe er statens ansvar.

Småvilt/ordinære viltarter (ikke rovfugl)

Når det gjelder sykt eller skadet småvilt (unntatt rovfugl) kan avliving gjøres av hvem som helst forutsatt at det kan gjøres på en human måte.

Det er ingen plikt til å melde slik avliving til kommunen, men dyret skal avlives med det samme av den som finner det. Hvis den som finner småviltet tar det med seg, må vedkommende gå frem i overensstemmelse med forskrift om ivaretagelse av dødt vilt.

Ettersøkspersonell kan bistå med eventuelt avliving ved spesielle tilfeller, og etter vurdering av kommunes viltansvarlig.

Store rovdyr

I tilfeller der store rovdyr er skadd (bjørn, gaupe, jerv, ikke rovfugler), kan Statsforvalter og Statens naturoppsyn beslutte at ettersøk skal gjennomføres. Ettersøk gjennomføres av interkommunal ettersøksring.

Funn av døde rovdyr meldes til Statens Naturoppsyn, eventuelt til viltansvarlig i kommunen.

Rovfugl eller andre sårbare fuglearter

Ved funn av syke eller skadde individer av rovfugl skal kommunen ved viltansvarlig varsles. Skadde rovfugler og rødlistearter kan tas hånd om av ettersøkspersonell etter ordre fra

kommunens viltansvarlig. Kommunens viltansvarlig har ansvar for å varsle veterinær og Statsforvalter ved behov.

Innsats for å holde liv i individet med formål om at det kan bli friskt avhenger av skadetilstand, status til arten og verdi iht. naturmangfold.

Det henvises ellers til FOR-1999-02-15-357 Forskrift om hold av vilt i fangenskap, oppdrett av vilt i innhegnet område, og om jakt på oppdrettet utsatt vilt.

Sjøpattedyr (hval og sel)

Sjøpattedyr er Mattilsynets ansvar og varsles via vakttelefon: 22 40 00 00

Ved behov for assistanse fra Kystvakta for å slepe kadaver til havs kan Kystvaktas OPS Sortland kontaktes på 76 11 222 evt. 990 94 209.

Husdyr

Husdyr, inkludert rein, omfattes ikke av kommunens ansvar og dyreeier må varsles. Eventuelt kan politi eller Mattilsynet varsles. Ingen andre bør iverksette avlaving.

Utføring av ettersøk

Ved melding om skadet eller sykt storvilt skal ettersøkspersonell/hundeekvipasje rykke ut og være på skadestedet senest innen 4 timer.

Er henvendelser om trafikkskade eller ulovlige forhold ikke meldt via politiet skal politiet varsles.

Dersom dyret er forsvunnet fra skadestedet skal det iverksettes ettersøk. Ettersøkspersonell skal i forbindelse med ettersøket vurdere, samt avgjøre om dyret skal friskmeldes eller avlives.

Ettersøkspersonell har taushetsplikt i forhold til oppdrag utført for det offentlige.

Alle som utfører fallviltarbeid, skal ha nødvendig godkjent kompetanse, samt ansvarsforsikringer knyttet til arbeidet. Nødvendig godkjent kompetanse inkluderer, men er ikke begrenset til, kurset *Ettersøk Videregående*.

Bruk av hund

Det skal alltid brukes hundeekvipasjer som er registrert i ettersøkshundregisteret, godkjent for offentlig ettersøk jf. Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 23.

Ettersøksjegere har under oppdrag for kommunens fullmakt til å bruke løs hund også i båndtvangstid når hunden er i aktiv bruk som ettersøkshund etter såret eller sykt vilt. (§ 9 i Hundeloven, bokstav d).

Hunden skal ha være merket med «Ettersøk» eller «Ettersøkshund».

Før slipp av hund skal ettersøkspersonell foreta en vurdering vedørende risiko for at hunden skades f.eks. ved påkjørsel. Hunder som skal slippes skal være saue-rene og ha bevis på dette. I yngle- og kalvingsperioden skal det tas spesielt hensyn før slipp av løs hund. Det skal tas hensyn til, og vurderes å holde hund i bånd dersom det er tamrein i området.

Ettersøk i mørket

Ettersøksjegere har under oppdrag for kommunens fullmakt til å benytte kunstig lys jf. § 29 i Forskrift om utøvelse av jakt og fangst.

Politi skal varsles både før og etter lys benyttes i forbindelse med ettersøk.

Motorferdsel i utmark

Ettersøksjegere har under oppdrag for kommunen fullmakt jf. forskrift til motorferdselsloven § 3 i) og j) til å benytte motorkjøretøy på vinterføre til:

- transport i forbindelse med kommunalt organiserte akuttiltak for å redusere påkjørselsrisiko for elg og annet hjortevilt ved vei eller jernbane
- nødvendig søk etter skadet storvilt utenom ordinær jakt når søket foregår i regi av kommunen

Vilt som er felt under ettersøk kan transporteres ut med motorkjøretøy jf. forskrift til motorferdselsloven § 2 b).

Politi skal varsles både før og etter motorkjøretøy i utmark benyttes forbindelse med i ettersøk.

Skadd mordyr med frisk kalv

Når et mordyr i dieperioden på våren/sommeren er så skadd at det må avlives, skal det vurderes ut ifra dyrevelferdshensyn om kalven(e) også skal avlives. Eldre kalv skal ikke avlives.

Hensyn til tilskuere og omgivelser

I forbindelse med avlaving av skadd vilt skal det tas hensyn til eventuelle tilskuere, og ettersøkspersonell skal sørge for å håndtere situasjonen på en slik måte at unødvendige synsinntrykk for tilskuere unngås. Om nødvendig bør man oppfordre til at tilskuere forlater stedet før avlavingen skjer.

Sikkerhet for omgivelsene

Ved ettersøk av skadd vilt skal sikkerheten overfor omgivelsene gå foran alt. Skudd skal ikke avfyes dersom bakgrunnen og kulefanget er usikkert, uavhengig av hvor skadd dyret er. Det innebærer at ettersøk i tettbygd strøk krever stor aktsomhet.

Ved ettersøk eller skadefelling i tettbygde områder **skal** politiet varsles før og etter ettersøk/skadefelling utføres.

Under alle forhold skal de som gjennomfører ettersøk være sikker på at det er riktige dyr som påskytes. Dersom det allikevel viser seg at et friskt dyr blir skutt skal dette varsles til viltansvarlig i kommunen.

Sikkerhet på veg

Ved ettersøk på og langs vei er arbeidsvarslingskurs og arbeidsvarslingsplaner pålagt fra Statens Vegvesen.

- Alle som driver ettersøk langs offentlig vei skal ha arbeidsvarslingskurs 1.
- Den/de som kommunen gir ansvar for ettersøksarbeidet til, har ansvar for å utarbeide godkjent arbeidsvarslingsplan. Av den grunn kreves det tilgang på/avtale med personell med arbeidsvarslingskurs 2.
- Arbeidsvarslingsplaner/skiltplaner som gjelder på fylkesveier og riksveier gjelder også på kommunale veier.
- Arbeidsvarslingsplan og skiltplan skal følges, dette inkluderer også loggføring og rapportering.
- Den som skal utføre ettersøket skal ha tilgang til alt materiell som kreves i arbeidsvarslingsplanen/skiltplanen.

Politi varsles for å bistå med trafikkdirigering hvis det er nødvendig.

Håndtering av dødt vilt

Dødt vilt er i utgangspunktet grunneiers ansvar.

Dødt vilt som er påkjørt på fylkeskommunale veier og som ligger på eller i umiddelbar nærhet til veien har Troms fylkeskommune ansvar for. Varsling skjer via standard rapportering av vilt påkjørsler til politiet, tlf. 02800. Påfølgende fjerning vil skje i regi av veientreprenør og/eller kommunen.

Dødt vilt som er påkjørt på kommunale veier og ligger på eller i umiddelbar nærhet til kommunens veigrunn skal kommunen selv ta hand om. Ta kontakt med kommunal vakt for vei, vann og avløp: Senja Nord: 91 33 37 55, Senja Vest: 96 63 44 85, Senja Sentrum & omegn: 90 69 56 03.

Dersom kommunen ut ifra andre spesielle forhold velger å fjerne dødt vilt på en annens eiendom utføres dette av kommunens ansatte i ordinær arbeidstid/eller på kommunens regning.

Fallvilt som kan ha verdi som vitenskapelig materiale eller utstopningsmateriale, jf. forskrift om ivaretagelse av dødt vilt av 18. juni 2004 tas vare på. Viltet overleveres kommunen etter nærmere avtale.

Avlivet vilt

Når vilt avlives i forbindelse med ettersøk på grunn av skade eller sykdom er det den som har ettersøksansvar for kommunen som har ansvar for behandling og avhending av dyret.

Vilt som er *trafikkdrept* kan ikke brukes som mat. *Trafikkskadd* vilt som senere er avlivet kan etter godkjenning av Mattilsynet ved et viltbehandlingsanlegg nyttes som mat. Alt fallvilt som ikke kan anvendes skal destrueres. Verdier av anvendt fallvilt tilfaller kommunalt viltfond, dersom ikke annet er avtalt med eksempelvis ettersøksring.

Ved avlivning av skadd vilt store avstander fra veg, kan viltet etterlates etter avtale med kommunen og grunneier.

CWD- prøver

Alt fallvilt av hjortevilt som er eldre enn 12 måneder skal testes for CWD/Skrantesyke. Prøven sendes til Veterinærinstituttet jmfør instruks fra gjeldende myndighet. I tillegg skal Mattilsynet varsles jf. § 8 i Forskrift om tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD). Den som avliver/deponerer fallvilt og skadet vilt er ansvarlig for at slik prøvetaking og varsling gjennomføres. Varsling om gjennomført prøve skjer via epost til postmottak@mattilsynet.no – det merkes med sted, dato og fallvilt-ID.

Dokumentering av oppdrag

Funn av dødt vilt på privat eiendom er grunneiers ansvar. Slike funn skal varsles kommunen og det gis utfyllende informasjon om funnsted, tidspunkt, art, kjønn og alder (hjortevilt).

Kommunen har ansvar for at alt hjortevilt som blir påkjørt og avlivet eller funnet dødt registreres i Hjorteviltregisteret, også dyr som blir friskmeldt. Registreringen gir viktig informasjon om hvor viltet ferdes og hvilke veistrekninger som er mest utsatt for påkjørsler. Det er derfor viktig at alle påkjørsler varsles og registreres.

Etter utført oppdrag registrerer ettersøksjegeren oppdraget i Hjorteviltregisteret gjennom appen Fallvilt. Appen kan også brukes til å sende inn bilder av situasjonen. Fallviltappen

siker at fallvilt av hjortevilt registreres direkte i Hjorteviltregisteret. Appen Fallvilt er tilgjengelig i Google Play og i App Store.

Alle oppdrag som krever utrykning av ettersøkspersonell skal registreres i appen Fallvilt. Dette gjelder selv om situasjonen vurderes til å ikke trenge ytterligere oppfølging.

Viltansvarlig i kommunen har ansvar for å melde ettersøkspersonell som skal bruke appen til support@naturdata.no.

Bruk av kategorien «Friskmeldt» betinger at dyret det er drevet ettersøk på er observert tilstrekkelig til å vurdere at dyret ikke er alvorlig skadd. I de tilfeller der ettersøket avsluttes uten å lykkes å ha observert dyret brukes kategorien «Ettersøk avsluttet – ikke funnet».

Utfyllingsskjema

I tillegg til registrering i appen Fallvilt skal det for hvert oppdrag rapporteres til kommunens viltansvarlig. Dette gjøres enkelt gjennom utfylling av skjema som gis av kommunen i forbindelse med kontraktinngåelse.

Offentlig overtakelse av ettersøk under ordinær jakt

Overtagelse av jakt-ettersøk

Kommunen kan overta ettersøk etter påskutt hjortevilt dersom forholdene tilsier dette. Dette avgjøres av kommunens viltansvarlige.

Organisering og utførelse av ettersøket skal skje i nær kontakt mellom kommunens viltansvarlige og de kommunen gir ansvar for ettersøksarbeid.

Ettersøket vil da bli overtatt og utført av kommunen som et kommunalt/offentlig ettersøk. Avgjørelsen om avslutning av ettersøket tilligger kommunens ettersøksansvarlig på stedet.

